Załącznik 1

Opis danych finansowych jednostek samorządu terytorialnego województwa warmińsko-mazurskiego i sposobu ich pozyskania w drodze kwerend w bazie danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów

Diagnozę potrzeb inwestycyjnych, a tym samym skalę zapotrzebowania jednostek samorządu terytorialnego na zewnętrzne finansowanie zwrotne rozpoczęto od kwerendy baz danych finansów samorządowych opublikowanych przez Ministerstwo Finansów. Dokonano analizy budżetów 19 największych jednostek samorządu terytorialnego (zwanych w dalszej części również JST) położonych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Zakres czasowy badania obejmuje lata 2010-2013. W analizie pod uwagę wzięto następujące dane:

- Wydatki zrealizowane ogółem
- Dochody zrealizowane ogółem
- Deficyt /nadwyżka budżetu
- Całkowita wysokość obsługi zadłużenia w ciągu roku
- Przychody ogółem
- Przychody z zaciągania długu
- Wskaźnik obsługi zadłużenia do dochodów
- Kwota zadłużenia JST
- Wskaźnik długu do dochodów
- Wydatki inwestycyjne
- Środki na inwestycje pochodzące z funduszy UE

Tabela 1. Miasta województwa warmińsko-mazurskiego poddane analizie

Miasto
Olsztyn
Elbląg
Ełk
Ostróda
Iława
Giżycko
Kętrzyn
Szczytno
Bartoszyce
Mrągowo
Działdowo
Pisz
Braniewo
Olecko
Lidzbark Warmiński
Morąg
Nidzica
Gołdap
Pasłęk

Rysunek 1. Lokalizacja miast poddanych analizie.

Źródło: Budżety Jednostek Samorządu Terytorialnego w województwie warmińsko-mazurskim w 2012 r., GUS, Olsztyn 2013

Na potrzeby niniejszego opracowania zestawiono skumulowane wskaźniki osiągnięte na przestrzeni lat 2010-2013 w 19 analizowanych jednostkach samorządów terytorialnych w województwie warmińsko-mazurskim. W analizowanym zestawieniu kwota skumulowanych wydatków bieżących wyniosła 11,00 mld zł. Wśród analizowanych podmiotów największym udziałem wydatków charakteryzują się najliczniejsze ludnościowo samorządy - Olsztyn oraz Elbląg z udziałem odpowiednio 31,6% oraz 20,2% w skumulowanych wydatkach ogółem.

Wielkością finansową, która świadczy o kondycji JST jest wysokość ponoszonych wydatków inwestycyjnych. Wydatki te w dużej mierze determinują rozwój lokalny i społeczny. Są to przede wszystkim nakłady na infrastrukturę techniczną i społeczną. Skumulowana wartość wydatków inwestycyjnych w latach 2010-2013 osiągnęła wartość 2,64 mld zł.

Wśród inwestycji szczególne miejsce zajmują inwestycje ze środków pochodzących z funduszy UE. Na podstawie kwerendy w bazie danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów opublikowanej w 2013 roku wykazano skumulowane środki na inwestycje pochodzące z funduszy UE w wielkości 1,07 mld zł.

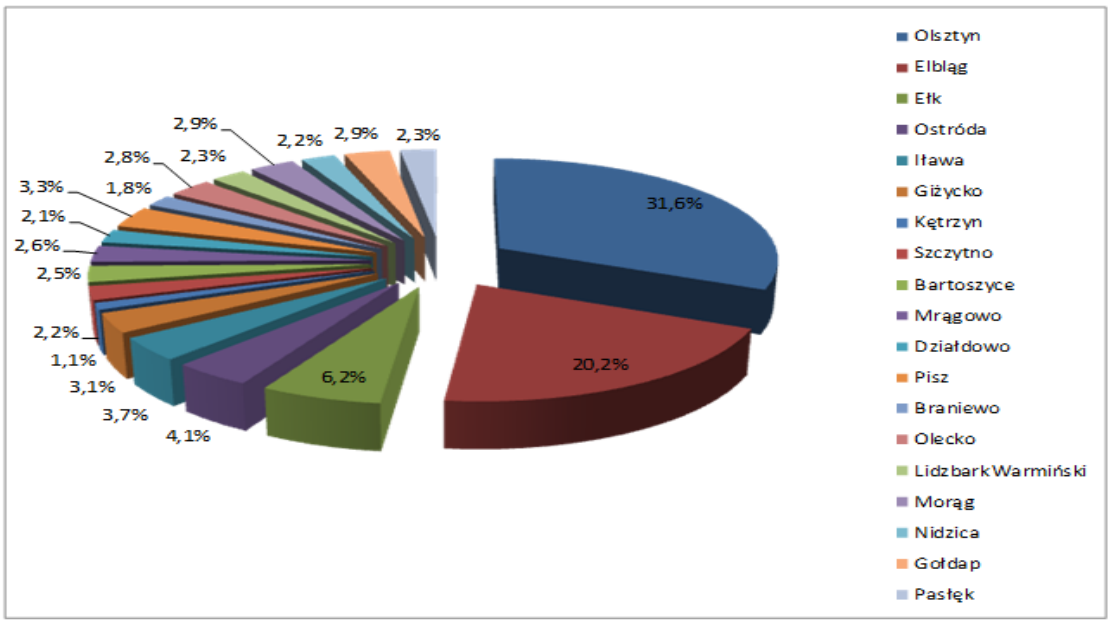
Wśród analizowanych podmiotów w badanym okresie nie wystąpiły nadwyżki finansowe. Występowanie deficytów budżetowych we wspomnianych samorządach stwarza ryzyko ograniczania wydatków w kolejnych latach. Tym samym należy się liczyć z sytuacją, w której samorządy będą rezygnować z niektórych inwestycji w celu poprawy kondycji finansowej budżetu. Preferowaną formą finansowania inwestycji mogłyby być wtedy jedynie dotacje bezzwrotne, które pokrywałyby zasadniczą część wydatków związanych z realizacją projektu. W tym przypadku samorządy mogą mieć jednak problem z pieniężnym wkładem własnym. Tym samym rozwiązaniem może okazać się realizacja przedsięwzięć o charakterze częściowo komercyjnym, na które będzie istniała możliwość zaciągania preferencyjnych kredytów i pożyczek. Taka forma finansowania inwestycji nie powinna w dłuższej perspektywie znacząco obciążać budżetów JST, a przyczyniłaby się do realizacji ich podstawowych zadań oraz rozwoju lokalnego.

Tabela 2. Skumulowane zrealizowane wydatki ogółem w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego za okres 2010-2013 (w zł)

Miasto	Wydatki zrealizowane ogółem
Olsztyn	3 480 762 271,70
Elbląg	2 221 405 252,00
Ełk	684 299 551,93
Ostróda	448 452 470,00
Iława	411 926 605,33
Giżycko	342 525 210,60
Kętrzyn	116 685 147,12
Szczytno	239 287 020,72
Bartoszyce	279 563 380,45
Mrągowo	281 429 831,12
Działdowo	231 439 625,49
Pisz	363 444 503,32
Braniewo	195 934 851,59
Olecko	310 494 624,34
Lidzbark Warmiński	250 457 763,58
Morąg	320 280 546,08
Nidzica	242 812 307,73
Gołdap	323 567 304,95
Pasłęk	256 215 282,79
SUMA	**11 000 983 550,84**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Bazy danych finansów samorządowych* administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 2. Udział poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w skumulowanych całkowitych zrealizowanych wydatkach ogółem w latach 2010-201

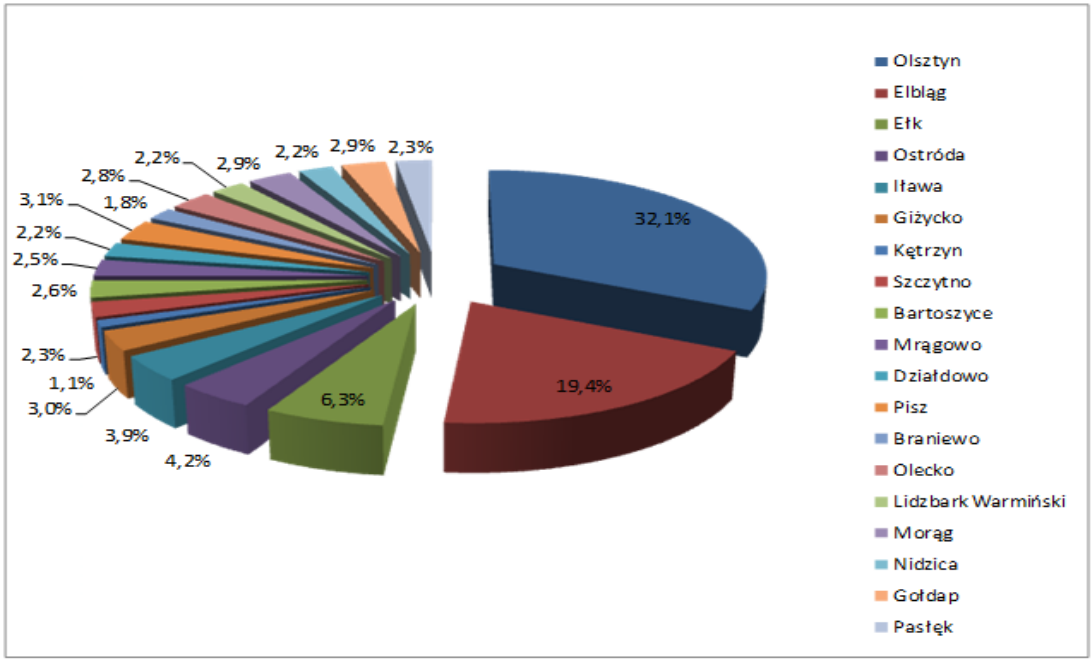
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Bazy danych finansów samorządowych* administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 3. Skumulowane zrealizowane dochody ogółem w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego w latach 2010-2013 (w zł)

Miasto	Dochody zrealizowane ogółem
Olsztyn	3 328 425 578,91
Elbląg	2 013 785 182,00
Ełk	653 000 364,02
Ostróda	437 415 095,00
Iława	406 377 419,77
Giżycko	315 147 935,89
Kętrzyn	110 200 297,63
Szczytno	235 323 345,22
Bartoszyce	267 810 999,39
Mrągowo	260 866 115,84
Działdowo	223 791 448,72
Pisz	322 609 382,20
Braniewo	187 832 751,37
Olecko	288 754 526,53
Lidzbark Warmiński	230 996 861,76
Morąg	299 782 949,80
Nidzica	233 025 816,26
Gołdap	302 965 484,24
Pasłęk	241 342 098,06
SUMA	**10 359 453 652,61**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Bazy danych finansów samorządowych* administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 3. Udział poszczególnych jednostek terytorialnych w całkowitych zrealizowanych dochodach ogółem za okres 2010-2013

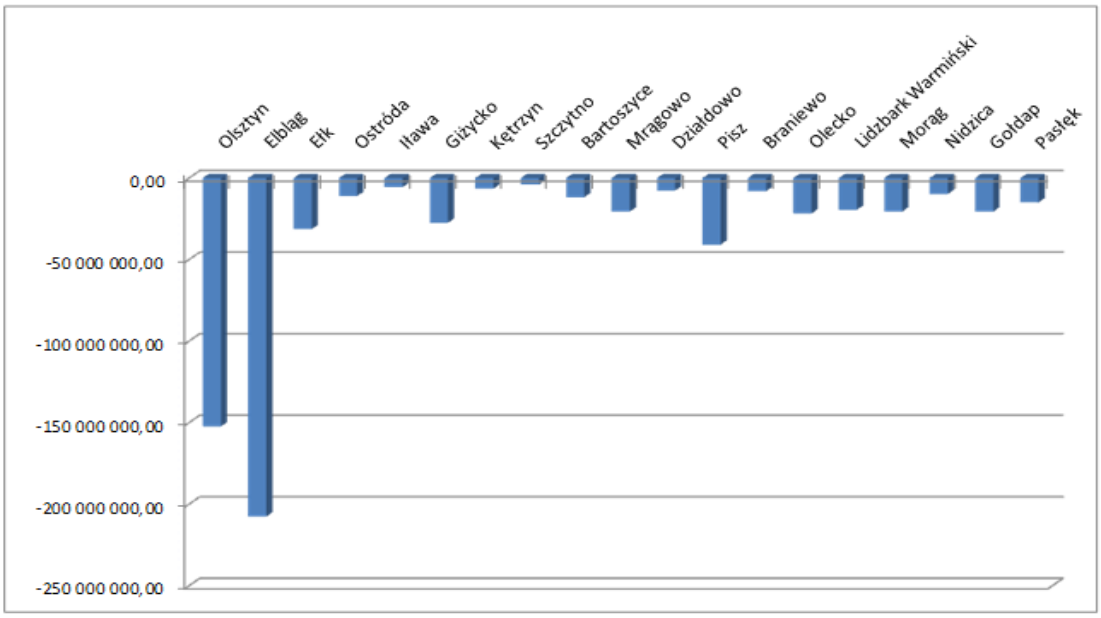
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 4. Skumulowane wyniki finansowe wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego za okres 2010-2013 (w zł)

Miasto	Deficyt/nadwyżka budżetu
Olsztyn	-152 336 692,79
Elbląg	-207 620 070,00
Ełk	-31 299 187,91
Ostróda	-11 037 375,00
Iława	-5 549 185,56
Giżycko	-27 377 274,71
Kętrzyn	-6 484 849,49
Szczytno	-3 963 675,50
Bartoszyce	-11 752 381,06
Mrągowo	-20 563 715,28
Działdowo	-7 648 176,77
Pisz	-40 835 121,12
Braniewo	-8 102 100,22
Olecko	-21 740 097,81
Lidzbark Warmiński	-19 460 901,82
Morąg	-20 497 596,28
Nidzica	-9 786 491,47
Gołdap	-20 601 820,71
Pasłęk	-14 873 184,73
SUMA	**-641 529 898,23**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 4. Skumulowany wynik finansowy budżetu w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego za okres 2010-2013 (w zł)

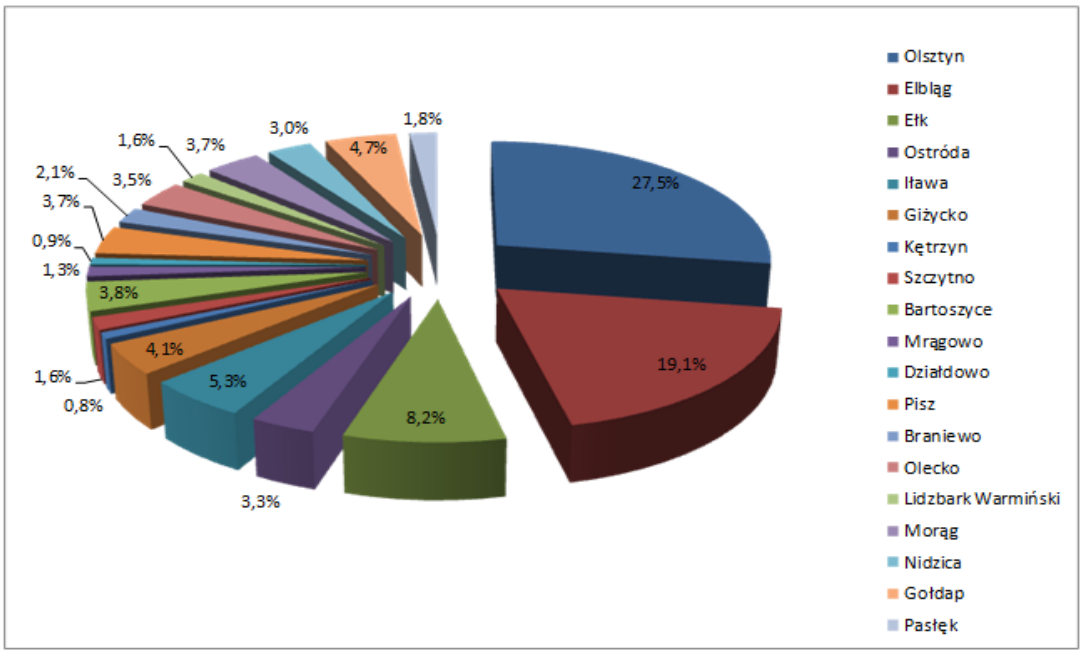
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 5. Skumulowana całkowita wysokość obsługi zadłużenia za okres 2010-2013 w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego (w zł)

Miasto	Całkowita wysokość obsługi zadłużenia
Olsztyn	51 985 905,68
Elbląg	36 061 183,00
Ełk	15 591 642,17
Ostróda	6 285 932,00
Iława	9 947 001,36
Giżycko	7 775 447,61
Kętrzyn	1 565 662,09
Szczytno	3 113 427,75
Bartoszyce	7 232 270,24
Mrągowo	2 443 261,87
Działdowo	1 702 299,65
Pisz	7 007 547,27
Braniewo	3 900 183,93
Olecko	6 566 653,81
Lidzbark Warmiński	2 968 514,34
Morąg	6 988 790,57
Nidzica	5 642 449,87
Gołdap	8 970 729,14
Pasłęk	3 440 954,56
SUMA	**189 189 856,91**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 5. Struktura wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego w skumulowanej całkowitej wysokości obsługi zadłużenia za okres 2010-2013

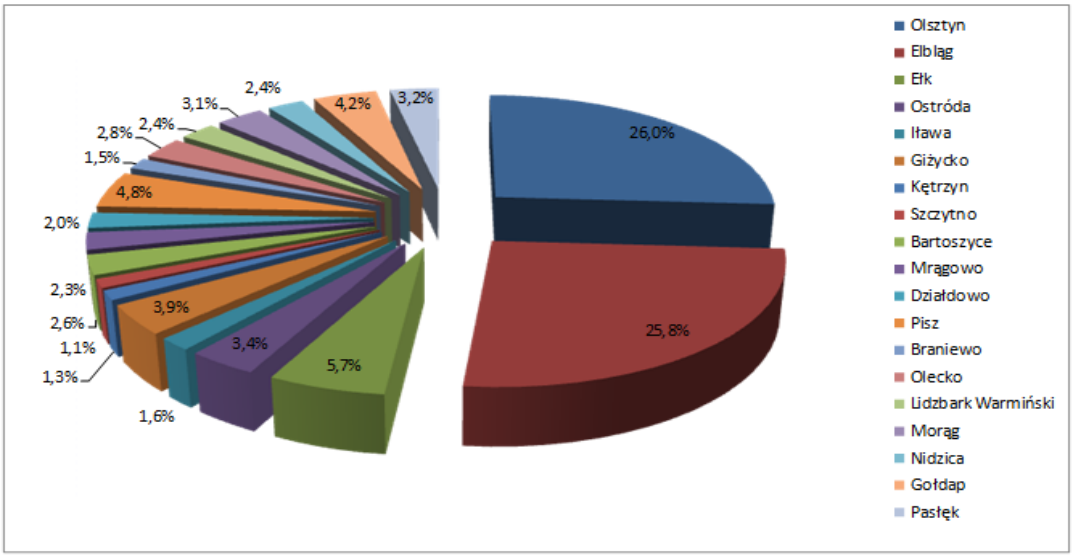
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 6. Skumulowane przychody ogółem wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego za okres 2010-2013 (w zł)

Miasto	Przychody ogółem
Olsztyn	344 549 768,23
Elbląg	341 814 502,00
Ełk	75 913 247,52
Ostróda	45 642 218,00
Iława	21 769 808,00
Giżycko	51 654 306,42
Kętrzyn	16 635 662,00
Szczytno	15 252 056,32
Bartoszyce	34 275 768,81
Mrągowo	30 081 648,66
Działdowo	26 920 849,33
Pisz	63 259 819,53
Braniewo	19 723 698,74
Olecko	37 149 111,38
Lidzbark Warmiński	31 243 139,14
Morąg	41 350 049,68
Nidzica	31 431 025,71
Gołdap	55 690 440,57
Pasłęk	42 574 938,40
SUMA	**1 326 932 058,44**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 6. Udział wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego w skumulowanych przychodach ogółem za okres 2010-2013

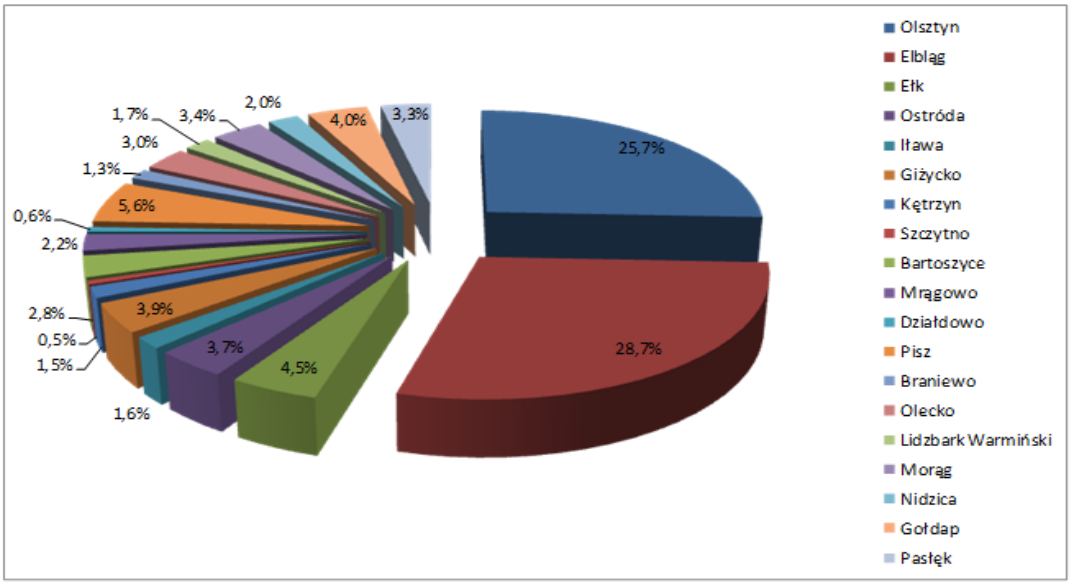
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 7. Skumulowane przychody z zaciągania długu w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego w za okres 2010-2013 (w zł)

Miasto	Przychody z zaciągania długu
Olsztyn	284 059 424,84
Elbląg	317 000 000,00
Ełk	49 249 656,00
Ostróda	40 863 950,00
Iława	17 335 000,00
Giżycko	43 361 287,75
Kętrzyn	16 501 000,00
Szczytno	5 500 478,00
Bartoszyce	31 088 707,00
Mrągowo	24 120 256,00
Działdowo	7 000 000,00
Pisz	61 419 935,53
Braniewo	14 840 000,00
Olecko	33 130 000,00
Lidzbark Warmiński	19 057 692,25
Morąg	37 868 829,56
Nidzica	22 561 162,29
Gołdap	43 924 432,89
Pasłęk	36 552 500,00
SUMA	**1 105 434 312,11**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 7. Udział wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego w całkowitych skumulowanych przychodach z zaciągania długu za okres 2010-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 8. Średni wskaźnik obsługi zadłużenia do dochodów ogółem za okres 2010-2013 w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego

Miasto	Obsługa zadłużenia do dochodów
Olsztyn	5,09%
Elbląg	3,56%
Ełk	5,06%
Ostróda	9,03%
Iława	6,37%
Giżycko	9,36%
Kętrzyn	9,35%
Szczytno	4,25%
Bartoszyce	10,06%
Mrągowo	2,92%
Działdowo	2,73%
Pisz	8,35%
Braniewo	6,26%
Olecko	6,21%
Lidzbark Warmiński	4,49%
Morąg	6,61%
Nidzica	7,16%
Gołdap	10,05%
Pasłęk	11,11%
SUMA	**6,74%**

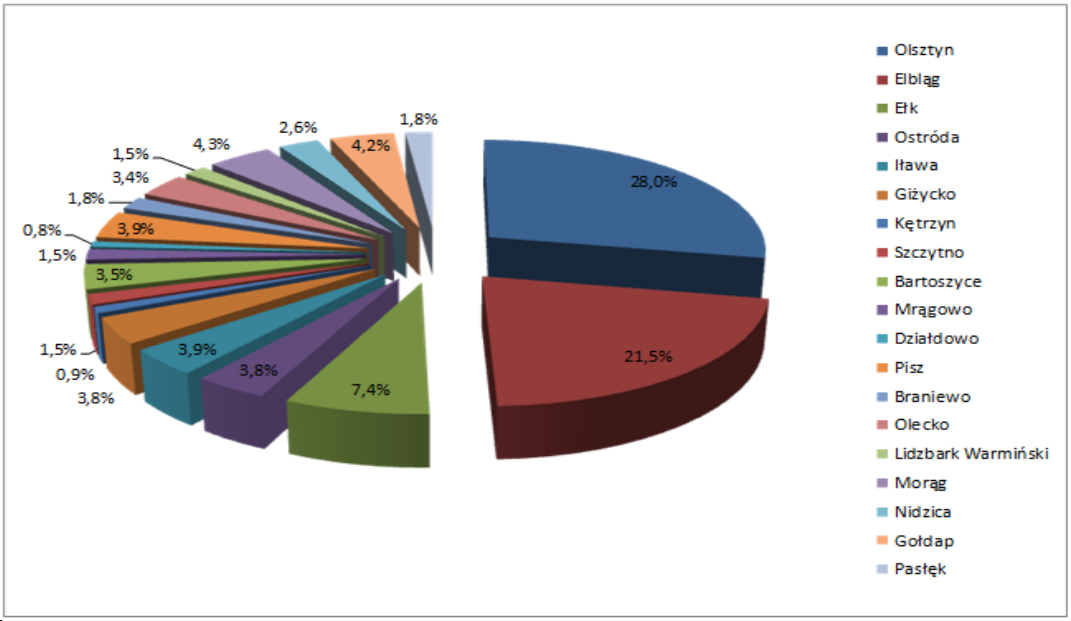
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 9. Średnioroczna kwota zadłużenia w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego za okres 2010-2013 (w zł)

Miasto	Kwota zadłużenia JST
Olsztyn	278 869 564,36
Elbląg	213 496 841,50
Ełk	73 261 294,75
Ostróda	37 733 585,00
Iława	38 551 250,00
Giżycko	37 778 887,20
Kętrzyn	8 957 578,47
Szczytno	14 591 781,00
Bartoszyce	35 297 411,59
Mrągowo	15 306 774,02
Działdowo	8 291 104,50
Pisz	38 463 005,59
Braniewo	17 887 500,00
Olecko	33 506 850,00
Lidzbark Warmiński	14 627 613,48
Morąg	42 337 701,72
Nidzica	26 146 963,28
Gołdap	41 614 073,20
Pasłęk	17 580 283,39
SUMA	**994 300 063,06**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 8. Udział wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego w ogólnej średniorocznej kwocie zadłużenia za okres 2010-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 10. Średni wskaźnik długu do dochodów w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego za okres 2010-2013 (w %)

Miasto	Wskaźnik długu do dochodów
Olsztyn	33,72%
Elbląg	27,80%
Ełk	44,31%
Ostróda	34,46%
Iława	37,53%
Giżycko	48,08%
Kętrzyn	32,38%
Szczytno	21,40%
Bartoszyce	52,78%
Mrągowo	22,83%
Działdowo	15,01%
Pisz	41,89%
Braniewo	38,18%
Olecko	46,65%
Lidzbark Warmiński	25,01%
Morąg	52,45%
Nidzica	42,92%
Gołdap	42,51%
Pasłęk	29,48%
SUMA	**36,28%**

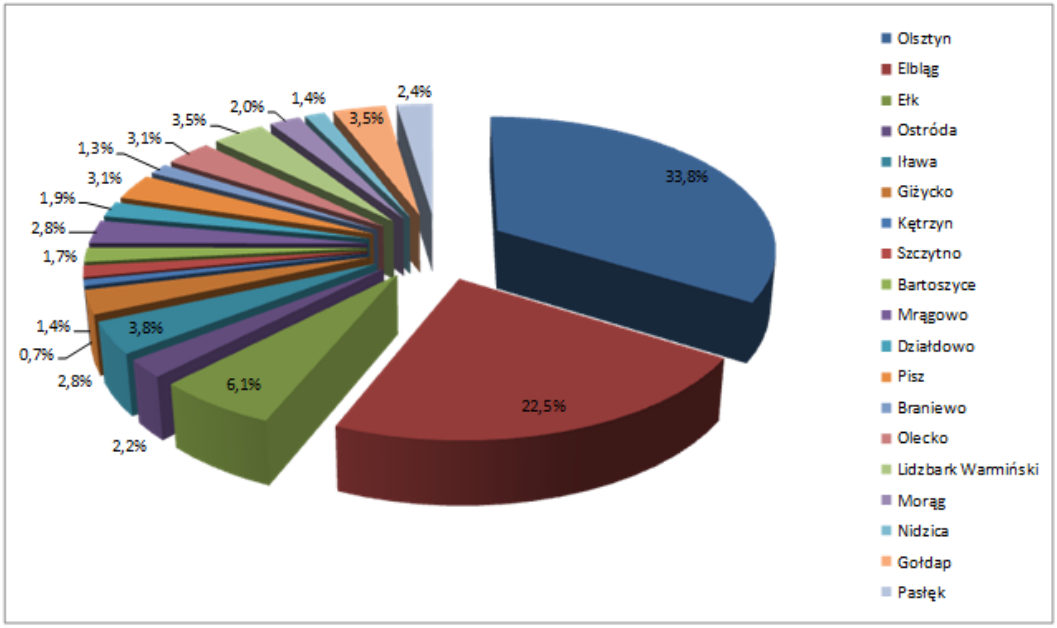
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 11. Skumulowane wydatki inwestycyjne w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego za okres 2010-2013 (w zł)

Miasto	Wydatki inwestycyjne
Olsztyn	892 787 795,91
Elbląg	593 982 293,00
Ełk	160 431 906,06
Ostróda	57 148 549,00
Iława	100 788 707,02
Giżycko	74 892 286,39
Kętrzyn	19 624 759,86
Szczytno	36 580 855,79
Bartoszyce	45 112 211,03
Mrągowo	73 132 318,81
Działdowo	49 546 700,88
Pisz	81 952 803,53
Braniewo	34 788 826,17
Olecko	81 501 357,38
Lidzbark Warmiński	92 506 454,27
Morąg	53 823 725,83
Nidzica	35 698 513,23
Gołdap	93 155 008,14
Pasłęk	62 662 894,49
SUMA	**2 640 117 966,79**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 9. Udział wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego w skumulowanych wydatkach inwestycyjnych ogółem za okres 2010-2013

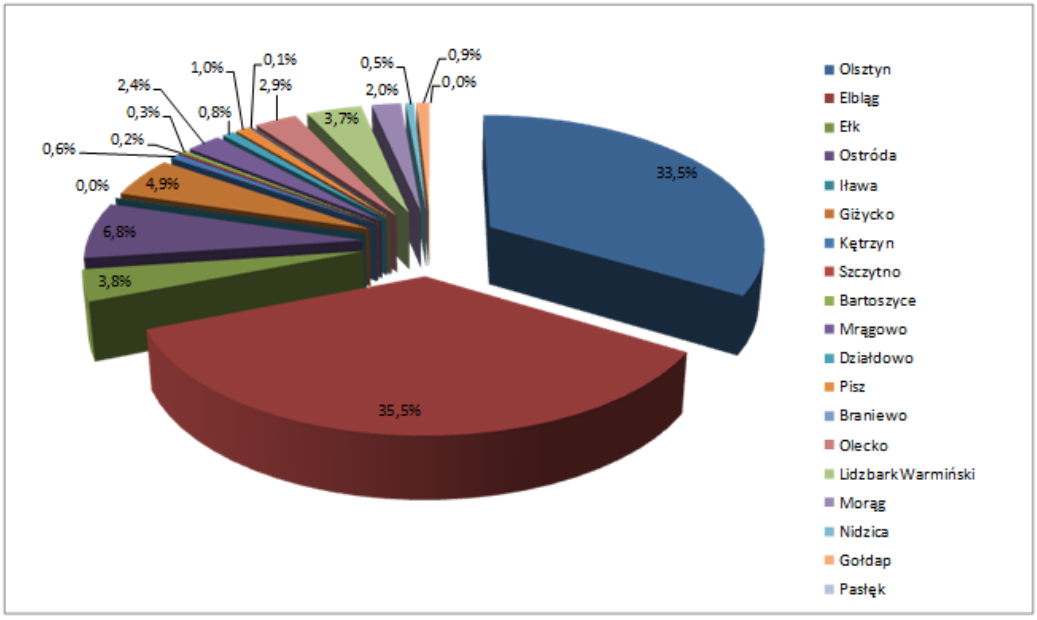
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Tabela 12. Skumulowane środki na inwestycje pochodzące z funduszy UE w wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego za okres 2010-2013 (w zł)

Miasto	Środki na inwestycje pochodzące z funduszy UE
Olsztyn	358 831 519,91
Elbląg	379 728 438,00
Ełk	40 629 503,62
Ostróda	73 084 605,00
Iława	170 600,00
Giżycko	52 274 676,35
Kętrzyn	6 929 637,17
Szczytno	1 897 206,00
Bartoszyce	3 694 470,52
Mrągowo	25 595 713,09
Działdowo	8 676 454,88
Pisz	10 525 649,00
Braniewo	755 406,30
Olecko	30 687 460,11
Lidzbark Warmiński	40 059 348,05
Morąg	21 070 616,52
Nidzica	5 862 004,69
Gołdap	9 145 846,00
Pasłęk	0,00
SUMA	**1 069 619 155,21**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Rysunek 10. Udział wybranych JST województwa warmińsko-mazurskiego w skumulowanych całkowitych środkach na inwestycje pochodzących z funduszy UE za okres 2010-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów, 2013.

Z kwerendy w bazie danych finansów samorządowych administrowanej przez Ministerstwo Finansów wynika ,iż wśród wielkości skumulowanych wydatków zrealizowanych ogółem w latach 2010-2013 zaobserwowano tendencję malejąca w okresie 2010-2011 oraz tendencję wzrostową w latach 2011-2013. Skumulowane dochody zrealizowane przez grupę jednostek samorządów terytorialnych wykazały w całych okresie analizy dynamiczny wzrost. W badanej grupie podmiotów, skumulowana wielkości deficytu budżetowego w pierwszych trzech latach ulegała zmniejszeniu. Rok 2013 to wzrost deficytu względem roku poprzedniego. Dynamiczny trend wzrostowy w całym badanym okresie wykazał również wskaźnik całkowitej wysokości obsługi zadłużenia. Skumulowane przychody ogółem w latach 2010-2013 wykazała natomiast tendencję malejącą, podobnie jak w przypadku skumulowanych przychodów z zaciągniętego długu. W przypadku skumulowanej kwoty zadłużenia jednostek samorządów terytorialnych wykazano tendencję wzrostową w całym analizowanym okresie. Skumulowane wydatki inwestycyjne w 19 analizowanych podmiotach w 3 pierwszych latach podlegających analizie wykazały spadek oraz dynamiczny wzrost w ostatnim badanym roku. Skumulowane środki inwestycyjne pochodzące z funduszy UE w pierwszych 3 latach wykazały drobne wahania oraz ponad dwukrotny wzrost w ostatnim roku względem roku poprzedniego.